

2.1.5.1 AANSPRAKEN

Grensaanspraken kunnen op verschillende soorten argumenten gebaseerd zijn. Daaraan corresponderen in het internationaal recht een aantal regels waarbij territorium kan verworven worden:

°vaak worden historische argumenten gebruikt, het *uti possidetis*, de eerdere bezetting van het gebied, waarbij het 'intemporeel recht' geldt: feiten en rechtsnormen uit het verleden dienen beoordeeld te worden in het licht van het rechtssysteem zoals het zich ontwikkeld heeft tot op het ogenblik van de interpretatie (zo geldt bijvoorbeeld de feodale titel van de Franse koning over de Kanaaleilanden niet meer, indien het niet vervangen werd door een naar huidige begrippen valabele titel);

°het nationaal zelfbeschikkingsrecht werd als argument het meest gebruikt na de Eerste Wereldoorlog, toen politieke grenzen veranderd werden om overeen te komen met nationale, etnische grenzen, en bij de dekolonisatie na de Tweede Wereldoorlog (die speelde zich evenwel binnen bestaande grenzen af). De huidige juridische doctrine staat echter negatief tegenover het gebruik van nationale (etnische, linguïstische) kenmerken om territorium te verdelen tegen de wil van de centrale, 'ondeelbare' overheid in; het wordt echter recentelijk terug meer aanvaard als 'laatste middel' om (bloedige) conflicten te beëindigen;

°bij *terra nullius*, een gebied dat onder geen enkele soevereiniteit (tenzij van een locale overheid) staat, zijn niet alleen het ontdekken van zo'n gebied, maar ook en vooral het effectief bezetten (*occupatio*) en de effectieve uitoefening van gezag over het gebied (*animus domini*), doorslaggevende argumenten. Ook geografische elementen spelen een belangrijke rol bij aanspraken: de continuïteit (bijvoorbeeld het continentaal plateau) en contiguitéit of aansluitendheid (indien een staat zijn soevereiniteit vestigt over enkele eilanden van een eilandengroep, strekt dit zich ook over de andere eilanden van de groep uit);

°grenswijzigingen kunnen soms noodzakelijk worden door de onnauwkeurigheid van of een vergissing in de grensbeschrijving en ook door gebiedsuitbreiding of -inkrimping als gevolg van natuurlijke veranderingen zoals bijvoorbeeld in een grensrivier, door aanwas (*accretio*), aanslibbing (*alluvio*) of afbrokkeling (*avulsio*). Of door nieuwe menselijke constructies – zoals de 'Chunnel' tussen het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk;

°tenslotte worden in het Volkenrecht soms ook eenzijdige aanspraken erkend, zij het met een maximale limiet van uitstrekking (bijvoorbeeld bij de uitbreiding van de zeegrens voor de kust). Uitzonderlijk is dat men het cadeau krijgt...zoals Noorwegen overwoog te doen bij de viering van 100 jaar Finse onafhankelijkheid in 2017, waarbij de grens veertig meter zou opgeschoven worden. Of Egypte dat twee onbewoonde eilandjes in de Rode Zee (Tiran en Sanafir) aan Saoedi-Arabië wil teruggeven.